

LIETUVOS DAILĖS MUZIEJUS

NACIONALINĖ KULTŪROS ĮSTAIGA

Didžioji g. 4, LT-01128, Vilnius, tel. (8 5) 262 80 30, faks. (8 5) 212 60 06, el. p. muziejus@ldm.lt

Juridinių asmenų registro kodas 190756087, PVM mokėtojo kodas LT907560811

Informacinis pranešimas

2016-06-27

Nacionalinėje dailės galerijoje – Adaukto Marcinkevičiaus parodos atidarymas.

Liepos 1 d., penktadienį, 18 val., Nacionalinėje dailės galerijoje atidaromą Adaukto Marcinkevičiaus (1936–1960) pirmąją personalinę parodą „Optimistai ir skeptikai“ galima vadinti aktu, liudijančiu istorinį kūrėjo sugrįžimą.

Spaudos konferencija rengiama NDG auditorijoje liepos 1 d., 11 val. Joje dalyvaus parodos kuratorė Margarita Matulytė, Lietuvos fotomenininkų sąjungos pirmininkas Gintaras Česonis, Nacionalinės dailės galerijos vadovė Lolita Jablonskienė.

Su Adaukto Marcinkevičiaus vardu yra siejamas naujas Lietuvos fotografijos etapas – išsilaisvinimas iš totalitarinės ideologijos suformuotų stereotipų ir posūkis į modernesnę raišką. Tačiau ši nuostata buvo paremta tik keliais fotografo darbais ir skurdžiais faktais apie jo veiklą, todėl A. Marcinkevičiaus vaidmuo lietuvių kultūros raidoje buvo iš dalies mitologizuojamas. Tačiau visas abejones išsklaidė fotografo archyvas, kurį išsaugojo ir atveria visuomenei jo šeima.

Pasak parodos kuratorės Margaritos Matulytės, fotografo žvilgsnis buvo nukreiptas į aktualijas, tačiau vizualinė kalba pasireiškė ekspresyvumu, socialinių detalių gausa, jautrumu kasdienybei. Nuo anuomet vyravusio socrealizmo kūrėjas stengėsi pabėgti ne ieškodamas novatoriškų sprendimų, o grįždamas į saugią laiko patikrintą patirtį ir kėlė tuos pačius klausimus, kuriuos XX a. pradžioje kėlė fotografijos meno pionieriai: apie vaizdo prasmę, fotografijos meno estetiką ir statusą, fotografo pašaukimą.

Vienas didžiausių A. Marcinkevičiaus indėlių į Lietuvos fotografijos istoriją yra 1958 m. surengta pirmoji sovietmečiu kolektyvinė meninės fotografijos paroda ir prie LSSR Žurnalistų sąjungos įsteigta Respublikinė fotosekcija, kuri iki Lietuvos fotografijos meno draugijos įkūrimo 1969 m. buvo pagrindinė ir gana įtakinga organizacija, besirūpinusi fotomeno sklaida tiek respublikoje, tiek už jos ribų. A. Marcinkevičius nespėjo savęs visaverčiai realizuoti, tačiau jo sukalti pamatai, modernizmo įtvirtinimas fotografijoje įgijo tęstinumą vėliau kūrusių kolegų darbuose.

Šiomet, minint A. Marcinkevičiaus 80-ąsias gimimo metines, Nacionalinės dailės galerijos ir Lietuvos fotomenininkų sąjungos Kauno skyriaus surengta fotografo pirmoji personalinė paroda

ir ją lydinti leidyklos „Apostrofa“ išleista pirmoji retrospektyvos knyga yra istorinį sugrįžimą liudijantis aktas.

A. Marcinkevičius gimė 1936 m. rugpjūčio 30 d. Kaune. 1956–1957 m. studijavo Visasąjunginiame kinematografijos institute Maskvoje, ketindamas įgyti kino operatoriaus specialybę. Dėl sveikatos ir lėšų trūkumo studijas nutraukė ir grįžęs į Lietuvą 1957–1959 m. dirbo Valstybinėje politinės ir mokslinės literatūros leidykloje, laikraščio „Literatūra ir menas“, žurnalų „Jaunimo gretos“ ir „Švyturys“ redakcijose fotografu, Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos vyriausiosios redakcijos fotolaboratorijos vedėju. Mirė 1960 m. sausio 28 d. Vilniuje, palaidotas Naujųjų Rasų kapinėse. Šiuo metu fotografo archyvą saugo sūnus Saulius Marcinkevičius, gyvenantis Stokholme, Švedijoje.

Rėmėjai: LR kultūros ministerija, Lietuvos kultūros taryba, „Exterus“

Iliustracija: Adauktas Marcinkevičius. Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto studentė, gimnastė, vėliau – teatro ir televizijos režisierė Irena Žvigaitytė-Bučienė (1940–2001). Vilnius, 1959